

Boekenknabbels rond Roald Dahl

Barbara Linsen

Leesbevordering in het basisonderwijs omvat een zeer ruime waaier aan activiteiten. Het volstaat echt niet om af en toe eens een 'lesje boekpromotie' te geven of één keer per jaar met hen naar de openbare bibliotheek te gaan om dan te verwachten dat kinderen vanzelf de weg naar boeken, lezen en leesplezier zullen ontdekken. Het is nodig om af en toe een goed boek in de kijker te plaatsen en dus aan 'boekpromotie' te doen.

In onze lerarenopleiding van de Arteveldehogeschool vragen we studenten uit het eerste opleidingsjaar dan ook om zo'n les boekpromotie in elkaar te steken.

Vaak zitten daar pareltjes van lessen tussen: studenten die zelf de leesriebels te pakken hebben en ook van het muzische domein wat kaas hebben gegeten, leggen hart en ziel in deze les. Zo laten ze kinderen een nieuwe kaft ontwerpen voor het

gepromote boek, of laten ze hen een reclamespot in elkaar steken voor hun boek, of mogen ze met een bepaalde techniek een prent maken over het boek enzovoort. Wat ik echter in deze lessen vaak mis, is

tijd die kinderen krijgen om

zelf van de boeken te proeven, en dat mag je hier bijna letterlijk nemen. Het boek dat de leerkracht wil promoten, wordt uitvoerig getoond, en er wordt vaak ook uit voor-gelezen – godzijdank, want voorlezen blijft de beste boekpromotie. Maar veel te vaak blijft het boek in handen van de leerkracht of vooraan op de lessenaar staan.

Het is nodig om af en toe een goed boek in de kijker te plaatsen.

In de lessen boekpromotie proberen we studenten dan ook te stimuleren opdrachten te bedenken waarbij kinderen aan de slag gaan met de boeken. Zo krijgen

kinderen dan de kans om het boek eens vast te pakken, erin te bladeren, er eventueel aan te ruiken, te lachen met de grappige tekeningen, en als ze zin hebben het einde al te lezen... Zo

kunnen ze echt proeven van het boek. Dat daarna dan een creatieve opdracht komt, zoals ik hierboven heb beschreven, graag. Maar dan hebben de leerlingen ook veel meer informatie om hun affiche te ontwerpen, of hun nieuwe voorflap. De lesideeën die volgen rond enkele boeken van Roald Dahl (zie bijlage), zijn ideeën voor de 'proef-fase' van een les boekpromotie. Het zijn opdrachten waardoor kinderen eens knabbelen aan de boeken, boekenknabbels dus.

Zo kunnen ze echt proeven van het boek.

MOGELIJKE WERKVORMEN MET DE BOEKENKNABBELS

De lesideeën zijn gegroeid vanuit het basisconcept 'kinderen zijn in kleine groepjes met één boek aan de slag'. Afhankelijk van de tijd die je ter beschikking hebt, je onderwijsaanpak, en het aantal exemplaren dat je van één boek te pakken kunt krijgen, kun je anders met deze boekenknabbels omgaan.

AANPAK 1: *Alle groepen hetzelfde boek, dezelfde opdrachten*

Als je één boek in de kijker wil plaatsen, en je hebt voldoende exemplaren van dat boek, dan kun je makkelijk alle kinderen tegelijk bedienen: alle kinderen krijgen een exemplaar van het boek en een opdrachtenbundel. Alle groepjes werken dezelfde opdrachten uit.

Voordeel van deze aanpak is dat je de resultaten van het groepswerk achteraf kan bundelen en klassikaal bespreken. Vergelijkingen maken tussen de verschillende producten is dan makkelijker. Zo kun je bijvoorbeeld bij *De Griezels* (zie bijlage) alle smerige opdrachten die kinderen zelf verzinnen hebben, bundelen in een *Trucs van meneer en mevrouw Griezel-boek*. Wie weet kun je ze zelfs publiceren op je klaswebsite...

Een ander *voordeel* van deze aanpak is dat je als leerkracht je voorleeskracht kan gebruiken. In de opdrachtenbundels staat regelmatig dat kinderen een stuk tekst moeten lezen. Soms kan dat natuurlijk niet zo motiverend of leesbevorderend werken (als kinderen zelf niet zo vlot lezen) en is het veel krachtiger als de leerkracht die passages dan voorleest.

Nadeel van deze aanpak is dat je 'maar' één boek in de kijker plaatst. Daarnaast moet je natuurlijk ook afrekenen met tempoverschillen tussen de groepen.

AANPAK 2: *Alle groepen een ander boek, met andere opdrachten*

Voordeel 1. Je hoeft niet zo veel exemplaren van één boek te hebben.

Voordeel 2. Na afloop kun je kinderen vragen om de anderen warm te maken voor 'hun' boek. Zo promoot je in één activiteit meerdere boeken tegelijk, bijvoorbeeld van één auteur of van één genre.

Voordeel 3. Kinderen zullen meer worden uitgedaagd om échte informatie over hun boek te verschaffen aan de andere leerlingen, omdat die dat boek niet gelezen hebben.

AANPAK 3: *Hoekenwerk*

Je legt het boek met de bijbehorende opdrachtenbundel in de leeshoek en laat daar ook weer kleine groepjes aan de slag.

Voordeel 1. Je hoeft niet zo veel exemplaren van één boek te hebben.

Voordeel 2. Je kan de groepjes kleiner maken en de leerlingen bijvoorbeeld in duo's aan de slag laten.

Voordeel 3. Mogelijkheid om te differentiëren, naar leesvaardigheid, naar leesvoordeel en leesbelangstelling, naar tempo, ...

EN NOG

Uiteraard kan je nog meer kanten uit met deze boekenknabbels, deze doe-opdrachten rond boeken. Je kan ze individueel laten uitvoeren, al mis je dan de groepsdynamiek die heel stimulerend kan werken. Je kan ze als contractwerk geven, individueel of in groepjes. Waarom zou je deze bundels niet kunnen laten uitvoeren onder begeleiding van een leesouder, als variant op groepslezen of niveaulezen? Of kan misschien de extra leerkracht op school een groepje begeleiden dat met een boek aan de slag gaat? Of ...

KNOPEN OM DOOR TE HAKKEN, AANDACHTSPUNTEN

In al deze aanpakken moet je een aantal heikele punten en vragen beantwoorden. Ik beantwoord ze niet, omdat het antwoord zal afhangen van je onderwijsaanpak en je leerlingen.

DE OPDRACHTENBUNDELS

Geef ik een groepje slechts één opdrachtenbundel of krijgt elk lid van het groepje zo'n bundel?

Elk lid krijgt een bundel. Het gevaar is reëel dat dan alle leerlingen individueel aan de slag gaan en dat er niet echt wordt samengewerkt. Het samen genieten van boeken en samen praten over boeken is juist een essentieel aspect van leesbevordering (zie o.a. Aidan Chambers).

Eén bundel per groepje. De noodzaak van een goede taakverdeling of beurtenregeling dringt zich op, zodat iedereen evenveel kansen krijgt om actief deel te nemen.

GROEPSSAMENSTELLING EN –GROOTTE

Afhankelijk van de samenwerkingsvaardigheden van de leerlingen, kun je de groeps-grootte variëren van twee tot vijf leerlingen. Belangrijk is in elk geval dat iedereen actief deelneemt. Wat de samenstelling betreft, lijkt het me aangevoelen dat je in elk groepje zorgt voor één leerling die graag leest en de anderen dus wat leesprikkels kan geven. Ook is het handig als er één leerling zit die

goed kan voorlezen. Die kan dan aan zijn groepje de tekstfragmenten voorlezen. Ideaal is het trouwens als je die leerling deze fragmenten meegeeft als (gedifferentieerd?) huiswerk, zodat die de teksten vlot en expressief kan voorlezen in zijn/haar groepje.

DE TEKSTFRAGMENTEN

Hoe kan je nu van een boek proeven zonder dat je kennis maakt met de originele tekst van de auteur, zeker als het zo'n mooie en goed-geschreven taal is zoals bij de boeken van Roald Dahl? Bij het samenvatten van een hoofdstuk, blijft er nog weinig over. Daarom lijkt het me essentieel om kinderen te confronteren met de originele tekstfragmenten. Dat kan weer op verschillende manieren, ook weer afhankelijk van je leerlingen en jouw mogelijkheden.

Hoe kan je nu van een boek proeven zonder dat je kennis maakt met de originele tekst van de auteur?

In de opdrachtenbundels die je als bijlage vindt, staat er steeds 'Lees blz. X tot blz. Y.' Mogelijkheden om dit in te vullen:

- het fragment zit er in een aantal kopies bij, zodat alle leerlingen van het groepje dit fragment in stilte, tegelijkertijd kunnen lezen;
- één (liefst goede) lezer leest het fragment voor aan de anderen (eventueel is dit voorbereid door huiswerk; eventueel een doorschuifstelsel);
- de leerkracht leest het fragment voor;
- de leerlingen luisteren een voorgelezen fragment op cd, cd-rom, mp3... (zie hoekenwerk).

Belangrijk is in elk geval dat iedereen actief deelneemt.

CURIEUZE NEUZEN EN MOSTERDPOTTEN

Het moeilijke aan de boekenknabbels is dat ze kinderen 'geleid' door het boek loodsen. Dat wil zeggen dat ze het boek maar stukje per stukje mogen verkennen. Er wordt bijvoorbeeld regelmatig na het lezen van een fragment gevraagd hoe de leerlingen denken dat het verhaal zal verdergaan. Natuurlijk mogen ze pas na het beantwoorden van die vraag de bladzijde omslaan! Ook bij mijn

Het moeilijke aan de boekenknabbels is dat ze kinderen 'geleid' door het boek loodsen.

studenten merkte ik dat het zeer moeilijk is om die nieuwsgierigheid in toom te houden. Dat bederft natuurlijk een deel van de pret.

Het zal van belang zijn om hierrond duidelijke afspraken te maken met je leerlingen, maar zeker ook om in je opdrachten heel duidelijk aan te geven wanneer ze al dan niet een blad mogen omslaan. Misschien is een 'bladzijdebewaker' wel een goede rol om op te nemen in de taakverdeling van het groepswerk... Eén studente had er in elk geval al gedeeltelijk iets op gevonden. Ze had het boek 'verzegeld' met een klein stukje plakband (kan ook met een touwtje). Alleen wanneer een aantal opdrachten vervuld waren, knipte zij het boek open met haar 'magische schaar'...

BOEKENKNABBELS ROND ROALD DAHL

Het idee van de boekenknabbels werkte ik uit aan de hand van enkele boeken van Roald Dahl. Allereerst omdat dit natuurlijk schitterende boeken zijn. Maar ook andere factoren speelden een rol bij mijn keuze. Ik was bijvoorbeeld op zoek naar boeken waar behoorlijk wat illustraties in staan. Dat is sowieso aantrekkelijker voor kinderen en het maakt het makkelijker om de verhaallijn snel mee te geven. De illustraties van Quentin Blake lenen zich hier zeker toe. Voordeel van Roald Dahl is ook dat zijn boeken al een klein beetje gedateerd zijn, waardoor je in een openbare bibliotheek al snel meerdere exemplaren van één boek kan ontlenuen. Wie met andere boeken aan de slag wil, kan de opdrachtenbundels aanpassen aan de inhoud en vormgeving van het boek in kwestie.

Met onderstaande boekenknabbels wil ik enkel een idee geven van hoe je met concrete opdrachten kinderen (zelfstandig) een bepaald jeugdboek kunt laten verkennen. Een gemis in de meeste 'boekpromotielessen' vind ik namelijk dat kinderen de boeken zelf niet doorbladeren en bekijken/betasten/verkennen. Dat leidt dan vaak tot lessen waarin de leerkracht alles vertelt over een boek of tot opdrachten waarbij de leerlingen een nieuwe kافت moeten ontwerpen bij een boek of reclame maken voor een boek dat ze eigenlijk niet echt kennen... Dan zouden de opdrachten zoals je er hieronder enkele vindt, vooraf gebruikt kunnen worden. Zoals ik in de inleiding reeds aangaf, passen deze boekenknabbels het best binnen een zeer ruime waaier aan leesbevorderingsactiviteiten.

Barbara Linsen

Arteveldehogeschool Gent

Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs

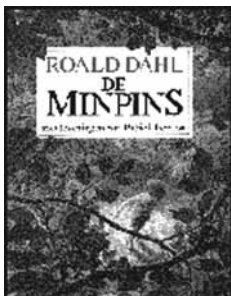
barbara.linsen@arteveldehs.be

BIJLAGE: Boekenknabbels rond Roald Dahl

*De Minpins*¹

(Fontein, 1992)

- 1 Bekijk de voorflap en **duid aan met een pijl**:

titel

auteur/schrijver

illustrator/tekenaar

Vind je een beetje verder in het boek ook bij welke uitgeverij het boek is uitgegeven?

.....

Wie werkte nog mee aan het boek? (Tip: Roald Dahl woont in Groot-Brittannië, daar spreekt men Engels.)

.....

- 2 Bekijk de voorflap en achterflap nog eens en kijk vooral naar de tekening: waar denk je dat het boek over zal gaan? **Schrijf dit hier heel kort neer.**

.....

.....

- 3 Welk soort verhaal of boek denk je dat het zal zijn? **Duid aan.** Waarom denk je dat?

- ☐ fantasieverhaal
- ☐ griezelverhaal
- ☐ avonturenverhaal
- ☐ echt gebeurd verhaal
- ☐ doe-boek
- ☐ weet-boek
- ☐ gedichtenboek
- ☐ spannend verhaal
- ☐

¹ In de opdrachten wordt verwezen naar bladzijdenummers. In het boek staat echter niet op elke bladzijde een nummering aangegeven. Dit moet je misschien met je leerlingen bespreken, ofwel zet je met potlood of met post-its de bladzijdenummers in het boek.

- 4 Lees blz. 5 en 7. Hoe zou het verder gaan met Kleine Heintje? Kleur het passende bolletje.

- ☐ hij zal braaf blijven zitten bij het raam
- ☐ hij zal toch naar het Woud van het Kwaad gaan
- ☐ hij valt in slaap en begint te dromen over de Tureluur
- ☐ hij gaat naar een vriendje en vraagt aan hem om samen naar het Woud van het Kwaad te gaan
- ☐ nog anders:

- 5 Welke vreselijke bloeddorstige beesten zitten er in het bos, volgens de mama van Kleine Heintje? **Schrijf hun namen hier op.** Ken jij deze dieren? Zouden ze echt bestaan?

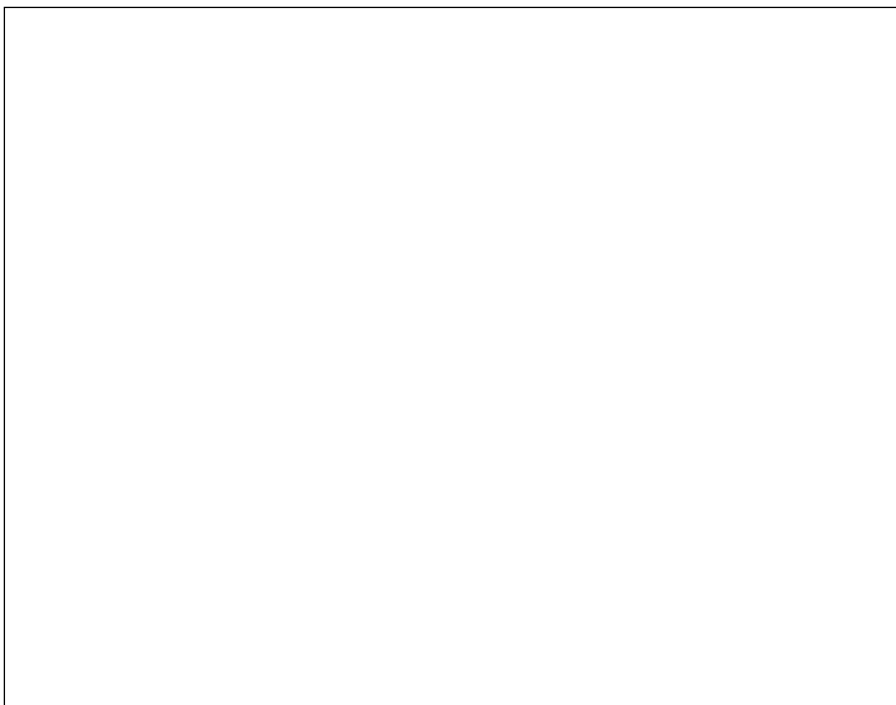
.....

.....

.....

.....

- 6 **Teken** hier hoe jij denkt dat de verschrikkelijke beenknekelende, bloedwrekelende, nekbrekelende spugeluur er uitziet. En wat doet die allemaal?

- 7 Kijk steeds naar de tekening op de bladzijden die hieronder staan. Blader pas verder naar de volgende pagina als je de vraag bij een tekening hebt besproken met je groepje.

blz. 10-11: Kun je zonder het verhaal te lezen raden wat er hier gebeurt?

blz. 12-13: Zou de moeder van Kleine Heintje misschien toch gelijk hebben?

blz. 14-15: Verzin een titel bij deze tekening. **Schrijf hem hier op:**

.....

- 8 Welk soort verhaal of boek denk je nu dat *De Minpins* is? **Duid aan.** Waarom denk je dat? Is je mening veranderd? (kijk naar vraag 3)

- ☐ fantasieverhaal
- ☐ griezelverhaal
- ☐ avonturenverhaal
- ☐ echt gebeurd verhaal
- ☐ doe-boek
- ☐ weet-boek
- ☐ gedichtenboek
- ☐ spannend verhaal
- ☐

- 9 Op blz. 16 en 17 klimt Kleine Heintje in een hoge boom om te ontsnappen aan de spugeluur. Hij ziet plots allemaal luikjes opengaan in de boom rondom hem. Achter de luikjes komen piepkleine gezichtjes te voorschijn en één ervan, een oud mannetje, begint een gesprek met kleine Heintje. Kies iemand uit je groep die dit gesprek voorleest. Het begint op blz. 18 bij *'Toen scheen het piepkleine oude mannetje het dichtst bij kleine Heintje iets te zeggen, maar....'*. Lees verder tot aan de laatste regel van blz. 19 en sla de bladzijde NIET om! Doe je ogen dicht en stel je voor wat kleine Heintje nu te zien krijgt.

Vertel aan elkaar wat er achter de luikjes te zien zal zijn.

(Crea-idee: miniatuurkamertjes maken in een schoendoos en zo samen een Minpinbos maken.)

- 10 **Draai** nu pas de bladzijde om. Had je dit verwacht?

- 11 Op blz. 22 zegt kleine Heintje dat hij weer naar zijn moeder wil. Dan legt Don Mini uit dat er onderaan de boom een monster wacht. Lees maar eens wat de Minpins over de *spugeluur* vertellen. Het begint bovenaan blz. 22 bij *'Je kunt nooit meer naar beneden klimmen,' zei Don Mini.* Lees verder tot de Minpins op blz. 24 zeggen: *'Blijf maar hier boven bij ons. Wij zullen wel voor je zorgen.'*

Schrijf zo veel mogelijk zaken op die je nu weet over het monster. Zo kunnen we straks misschien Kleine Heintje helpen om te ontsnappen...

Wat we weten over de spugeluur of rapschranzer:

-
-
-
-
-
-
-
-
-

- 12 Bedenk een plan: hoe zou kleine Heintje toch naar huis kunnen geraken? (Nog niet spieken op de volgende bladen!) **Schrijf je plan hier neer.**

.....

.....

.....

.....

- 13 Blader nu verder en bekijk nu de prenten heel goed. Vertel in je eigen woorden wat er verder in het verhaal allemaal gebeurt. Je mag af en toe ook kleine stukjes lezen of terugbladeren. Is dit verhaal volgens jou echt gebeurd?

ja / nee (**Omcirkel het juiste antwoord.**) Waarom wel/waarom niet?

- 14 Lees nu het laatste stuk van het boek. Het begint op blz. 46 bij 'Ongeveer een keer per week vloog Zwaan met kleine Heintje naar de oude boom in het woud om de Minpins op te zoeken.' Lees door tot aan het einde van het boek. Wat denk je nu: is het verhaal echt gebeurd of niet?

ja / nee (**Omcirkel het juiste antwoord.**)

Als je wil weten hoe kleine Heintje precies ontsnapt uit het Woud van het Kwaad, dan moet je dit boek zeker eens helemaal lezen. (Of je vraagt aan iemand om je eruit voor te lezen.)

- 15 Zou je dit boek graag helemaal lezen? ja / nee (**Omcirkel het passende antwoord.**)

- 16 Wat zou jij aan iemand anders willen vertellen over dit boek? **Schrijf het hier neer.**

.....

.....

.....

.....

.....

Joris en de geheimzinnige toverdrank

(Fontein, 1988)

1. Bekijk de voorflap en duid aan met een pijl:

- titel
- auteur/schrijver
- illustrator/tekenaar
- uitgeverij

Wie werkte nog mee aan het boek? (Tip: Roald Dahl woont in Groot-Brittannië, daar spreekt men Engels. / Tip: kijk eens bij de kleine lettertjes op blz. 4.)

2. Bekijk de voorflap en achterflap nog eens: waar denk je dat het boek over zal gaan? **Schrijf dit hier heel kort neer.**

3. Welk soort verhaal of boek denk je dat het zal zijn? **Duid aan.** Waarom denk je dat?

- ☐ fantasieverhaal
- ☐ griezelverhaal
- ☐ avonturenverhaal
- ☐ echt gebeurd verhaal
- ☐ doe-boek
- ☐ weet-boek
- ☐ gedichtenboek
- ☐ spannend verhaal
- ☐

4. **Maak op een kladblaadje een woordspin** rond het woord 'toverdrank'. Noteer zo veel mogelijk dingen waar jij aan denkt bij dat woord. Je mag dan weer van die woorden vertrekken om verder te 'woordspinnen'.
5. De titel van het eerste hoofdstuk is 'Grootmoe'. Waar denk jij allemaal aan bij dat woord? **Maak** nu een **woordspin** rond 'grootmoe'.

6. Kijk naar de tekening van Joris en zijn oma op blz. 9. Welk soort oma is de oma van Joris denk je? **Onderstreep de woorden die volgens jou passen.**

zacht / oud / grappig / lief / houdt van snoep / vriendelijk / gemeen / sterk /
klein / geduldig / hekserig / boos / spreekt zachtjes / schreeuwt en krijst

.....

7. Lees het eerste hoofdstuk. Beantwoord daarna onderstaande vraag.
Wat denk je nu van de oma van Joris? **Onderstreep de woorden die volgens jou passen.**

zacht / oud / grappig / lief / houdt van snoep / vriendelijk / gemeen / sterk /
klein / geduldig / hekserig / boos / spreekt zachtjes / schreeuwt en krijst

.....

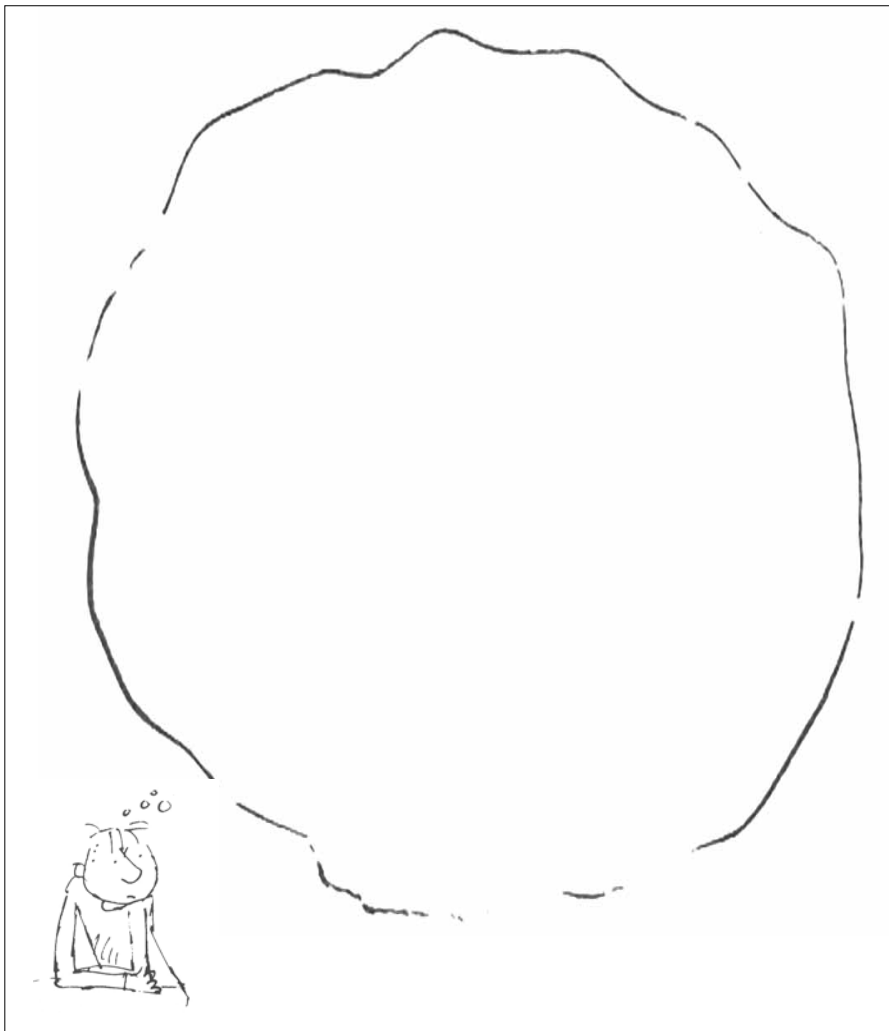
8. Wat zijn de verschillen tussen deze twee tekeningen (oma pag. 9 en oma pag. 14)?

.....
.....
.....
.....
.....

9. Wat zou jij doen als je Joris was? Op pag. 17 kun je zien welke plannetjes Joris allemaal bedenkt. **Haal vooraan in de klas een groen kaartje. Teken daarop je eigen plan:** hoe kan Joris zijn grootmoe het best beetnemen? **Hang** dit kaartje daarna **op** de flap 'Red Joris'.

(Voorbeeld van hoe zo'n groen kaartje eruit kan zien. Dit kan natuurlijk ook gewoon in de opdrachtenbundel zitten.)

10. Op blz. 18 kun je lezen welk 'fantastisch plan' Joris uiteindelijk bedenkt: **schrijf hier op wat dit plan is...**

Het fantastische plan

.....

.....

.....

11. Maak hieronder je eigen recept voor de toverdrank van Joris. Gebruik je fantasie! Voor ideeën mag je altijd snuffelen in het boek van Roald Dahl.

(Lesidee: deze recepten op een receptenkaart laten schrijven + illustreren en zo in een groot toverdrankenboek bundelen.)

Recept voor de toverdrank van Joris

Ingrediënten:

.....

.....

.....

.....

Werkwijze:

Stap 1:

.....

Stap 2:

.....

Stap 3:

.....

Stap 4:

.....

Je toverdrank ziet er nu zo uit:

.....

12. **Zoek in de inhoudstafel** op blz. 5 in welk hoofdstuk grootmoe het drankje inslikt en blader naar die bladzijde. **Lees nu dat hoofdstuk. Schrijf bij elke prent wat er gebeurt**, zo maak je dit hoofdstuk in het kort.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

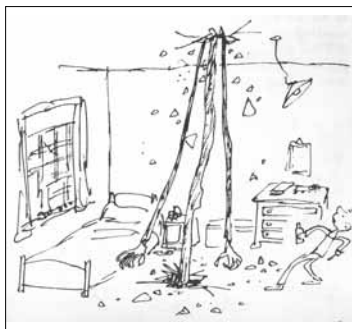
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. Wat vind je eigenlijk van de tekeningen van Quentin Blake? Met welke materialen werden deze tekeningen gemaakt?

Omcirkel: kleurpotlood / verf / pen / houtskool / ...

14. Kijk nu nog eens terug naar de tekening op de achterflap van het boek. Weet je nu waar die tekening over gaat?

.....

15. Welk soort verhaal of boek denk je nu dat Joris en de geheimzinnige toverdrank is?

Duid aan. Waarom denk je dat? Is je mening veranderd? (kijk naar vraag 3)

- ☐ antasieverhaal
- ☐ griezelverhaal
- ☐ avonturenverhaal
- ☐ echt gebeurd verhaal
- ☐ doe-boek
- ☐ weet-boek
- ☐ gedichtenboek
- ☐ spannend verhaal
- ☐

Zou je willen weten hoe het precies afloopt met de oma van Joris? Heeft ze haar lesje wel geleerd? Wordt het nu een lieve grootmoe? Wordt ze ooit weer kleiner? Dan kan je het boek steeds zelf verder lezen. Veel plezier!

16. Zou je dit boek graag helemaal lezen? j a / n e e (Omcirkel het passende antwoord.)

17. Wat zou jij aan iemand anders willen vertellen over dit boek? **Schrijf het hier neer.**

.....

.....

.....

.....

.....

De Griezels

(Fontein, 1981)

1. Bekijk de voorflap en duid aan met een pijl:

titel

auteur/schrijver

illustrator/tekenaar

uitgeverij

Wie werkte nog mee aan het boek? (Tip: Roald Dahl woont in Groot-Brittannië, daar spreekt men Engels. / Tip: kijk eens bij de kleine lettertjes op blz. 4.)

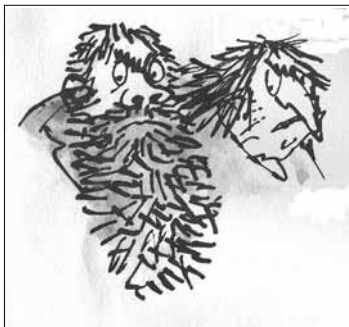
.....

2. Bekijk de voorflap en achterflap nog eens en kijk vooral naar de tekeningen: waar denk je dat het boek over zal gaan? Wie zijn de twee mensen op de tekening? Zien ze er lief uit? **Schrijf dit hier heel kort neer.**

.....

.....

3. Welk soort verhaal of boek denk je dat het zal zijn? **Duid aan.** Waarom denk je dat?
- ☐ fantasieverhaal
 - ☐ griezelverhaal
 - ☐ avonturenverhaal
 - ☐ echt gebeurd verhaal
 - ☐ doe-boek
 - ☐ weet-boek
 - ☐ gedichtenboek
 - ☐ spannend verhaal
 - ☐
4. Even verder in het boek vind je deze tekening van dezelfde personages. Hoe zien ze er hier uit? Denk je nog steeds dat het vriendelijke mensen zijn? **Schrijf het naast de tekening.**

.....

.....

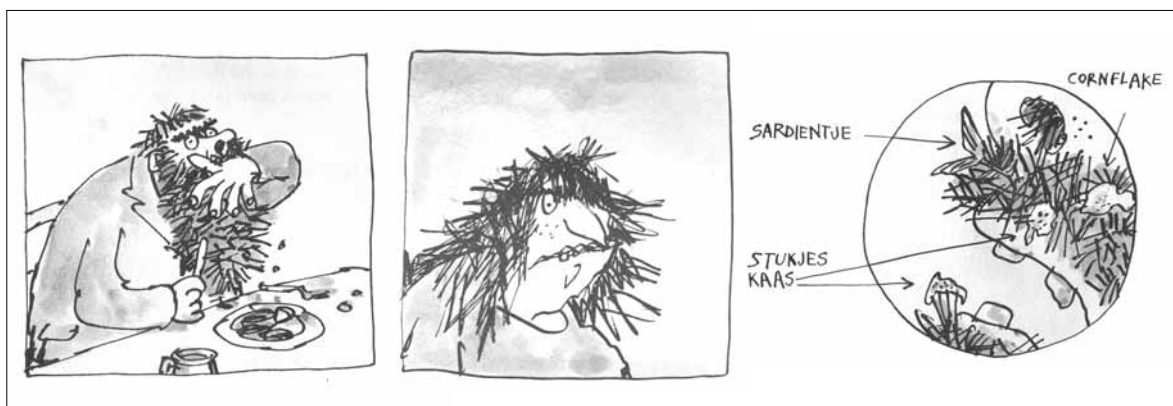
.....

.....

.....

5. Lees de hoofdstukken 'Mijnheer Griezel' en 'Vieze baarden' (blz. 8-11).

Hieronder zie je portretten van mijnheer en mevrouw Griezel. We zien ook een foto van de baard van mijnheer Griezel. De pijltjes wijzen waar je precies moet kijken.

6. Luister nu goed naar het hoofdstuk 'Mevrouw Griezel' (pag. 12-14). **Schrijf bij de pijltjes bij het portret van mevrouw Griezel wat er precies bij hoort.** Pas op, niet alles staat in het hoofdstuk, sommige dingen kun je ook gewoon zien!

7. Meneer en mevrouw Griezel zijn vreselijk. Ze zien er vreselijk uit en ze gedragen zich vreselijk. Ze bedenken allerlei trucs om elkaar het leven zuur te maken. Zet de juiste titel bij de juiste tekening en bij de juiste truc. Doe dit door onder de tekening telkens de titel van het passende hoofdstuk te schrijven en het nummer van de truc.

Voor de hoofdstukken kan je kiezen uit:

- ☞ De kikker
- ☞ De rare wandelstok
- ☞ Het glazen oog
- ☞ Kronkelspaghetti

Truc 1

Meneer Griezel plakt elke nacht een klein stukje hout onder de wandelstok van mevrouw Griezel. Ze merkt er niets van maar elke dag wordt de stok een beetje langer. Hij doet hetzelfde met de poten van haar stoel. Zo kan hij zijn vrouw wijsmaken dat ze krimpt, dat ze de krimpziekte heeft.

'Reken maar! Kijk naar je stok, jij ouwe heks, en kijk maar eens hoe je gekrompen bent, vergeleken daarmee. Je hebt last van de krimp, dat heb jij. Je hebt DE GEVREESDE KRIMPZIEKTE!' Mevrouw Griezels knieën begonnen zo te knikken, dat ze moest gaan zitten.

Truc 2

Mevrouw Griezel laat haar man levende wormen eten, hij dacht dat het spaghetti was.

'Hela, mijn spaghetti beweegt!' riep meneer Griezel en prikte erin met zijn vork.

'Het is een nieuw soort,' zei mevrouw Griezel en nam een grote hap van haar eigen

bord, waar natuurlijk geen wurmen in zaten. 'Het heet Kronkelspaghetti. Het is zalig. Vooruit, opeten voor het koud wordt.' 'Ik vind het erg lekker,' zei mevrouw Griezel. Ze zat naar hem te kijken van de andere kant van de tafel. Ze genoot ervan hem wormen te zien eten.

Truc 3

Mevrouw Griezel verstopt haar glazen oog in het bierglas van mijnheer Griezel. Die schrikt als zijn glas leeg is: "Toen hij het laatste beetje bier in zijn keelgat goot, zag hij plotseling het afschuwelijke glazen oog van mevrouw Griezel, dat hem aanstaarde vanaf de bodem van zijn glas. Hij sprong wel een meter de lucht in. 'Ik zei toch al dat ik je in het oog hield,' giechelde mevrouw Griezel, 'en ik heb mijn ogen niet in mijn zak, dus kijk jij maar uit.'"

Truc 4

Meneer Griezel stopt een kikker in het bed van zijn vrouw. Toen voelde ze ineens iets kouds en slijmerigs over haar voeten kruipen. Ze gilte het uit. 'Wat is er met jou aan de hand?' vroeg Meneer Griezel. 'Help' krijste mevrouw Griezel en ze sprong op een neer. 'Er zit iets in mijn bed!' 'Dat is vast die reuze Kribbebijter, die ik daarnet op de grond zag rondscharrelen,' zei meneer Griezel.

Verzin zelf een truc die jij meneer of mevrouw Griezels zou laten uithalen met elkaar.

Titel van het hoofdstuk:

Truc, wat gebeurt er?

.....

.....

.....

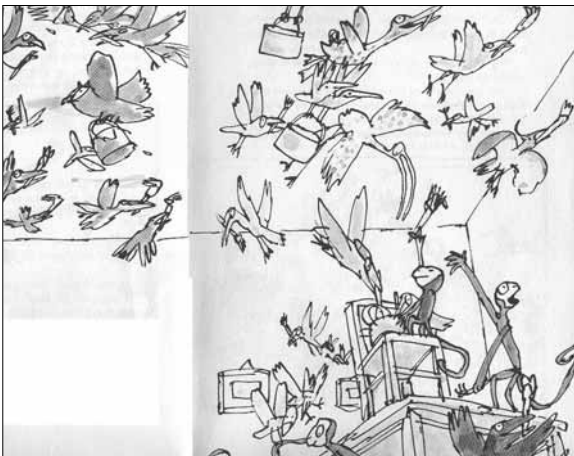
.....

8. Maar... de Griezels zijn niet alleen gemeen tegen elkaar, ook dieren en kinderen vallen ze lastig. Lees maar eens. **Lees** hoofdstuk 'Muurvast kleeflijm' (pag. 38-39). **Lees ook** hoofdstuk 'Vier kleverige jongetjes' (tot aan *"Hij maakt hutspot van ons," gilde de derde.*)

Blader niet verder tot je de volgende vraag beantwoord hebt!

Wat zou jij doen als jij één van die jongetjes was?

9. **Kijk** nu maar **naar de tekening** op blz. 42! Hadden jullie hetzelfde plan?
10. De dieren hebben er genoeg van. Ze bedenken een plan. Een heel slim plan dat begint met een lijmpartij. Een lijmpartij? Inderdaad. De apen uit de kooi in de tuin van de Griezels en de vogels nemen nu de Griezels beet. **Kijk naar de prenten** op blz. 58-75. Je mag ook de titels van de hoofdstukken lezen. **Schrijf naast elke tekening wat jij denkt dat er gebeurt. Je mag je eigen woorden gebruiken.**

.....

.....

.....

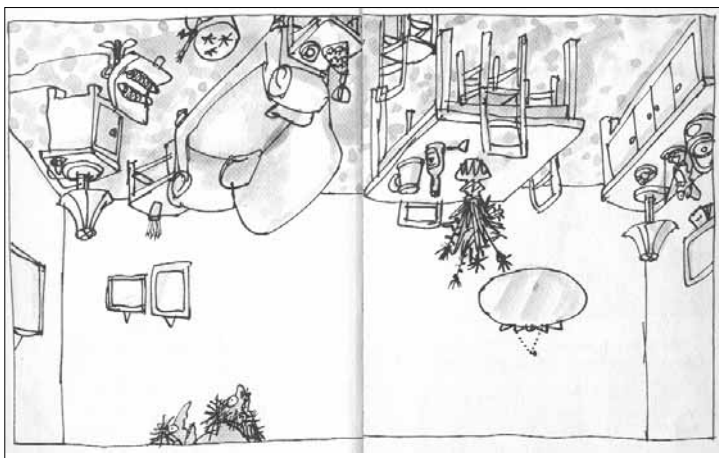
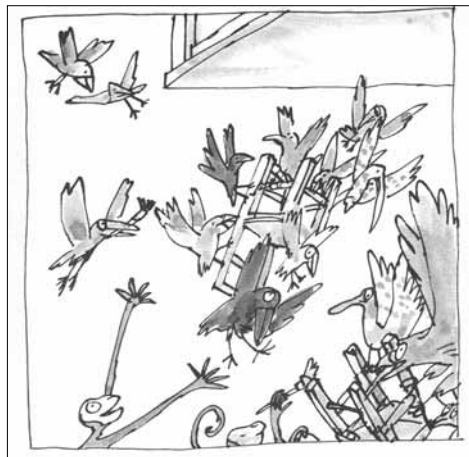
.....

.....

.....

.....

.....

11. Wil je weten hoe het helemaal afloopt, of de dieren kunnen ontsnappen, en of de Griezels hun leven gaan beteren? **Lees dan het einde van het verhaal** (vanaf blz. 76).

12. Welk soort verhaal of boek denk je nu dat *De Griezels* is? **Duid aan.** Waarom denk je dat? Is je mening veranderd? (kijk naar vraag 3)

- ☐ fantasieverhaal
- ☐ griezelverhaal
- ☐ avonturenverhaal
- ☐ echt gebeurd verhaal
- ☐ doe-boek
- ☐ weet-boek
- ☐ gedichtenboek
- ☐ spannend verhaal
- ☐

13. Zou je dit boek graag helemaal lezen? ja / nee (Omcirkel het passende antwoord.)

14. Wat zou jij aan iemand anders willen vertellen over dit boek? **Schrijf het hier neer.**

.....

.....

.....

IEORG IDUR

(Fontein, 1990)

1. Bekijk de voorflap en duid aan met een pijl:

titel

auteur/schrijver

illustrator/tekenaar

uitgeverij

Wie werkte nog mee aan het boek? (Tip: Roald Dahl woont in Groot-Brittannië, daar spreekt men Engels. / Tip: kijk eens bij de kleine lettertjes op blz. 4.)

.....

2. Bekijk de voorflap en achterflap nog eens en kijk vooral naar de tekeningen: waar denk je dat het boek over zal gaan? Wie zijn de twee mensen op de tekening? Zien ze er lief uit? En wie is het personage op de achterflap? Zou die een belangrijke rol spelen in het verhaal? **Schrijf dit hier heel kort neer.**

.....

.....

.....

.....

.....

3. Welk soort verhaal of boek denk je dat het zal zijn? **Duid aan.** Waarom denk je dat?

- ☐ fantasieverhaal
- ☐ griezelverhaal
- ☐ avonturenverhaal
- ☐ echt gebeurd verhaal
- ☐ doe-boek
- ☐ weet-boek
- ☐ gedichtenboek
- ☐ spannend verhaal
- ☐

4. Lees (of luister naar) het begin van het verhaal (blz. 9-15).

Vul bij de hoofdpersonages in wat je over hen weet.

MENEER HOPPE	MEVROUW ZILVER	RUDI

5. Op een dag komt meneer Hoppe te weten dat de grootste wens van mevrouw Zilver is dat haar schildpad Rudi eindelijk eens zou gaan groeien. Ze probeerde al alles, maar Rudi groeit helemaal niet! **Lees zelf verder** vanaf blz. 20 bovenaan tot en met blz. 21. Wat is het plan van meneer Hoppe, denk je? **Schrijf het hier neer.**

.....

.....

.....

6. **Lees verder** op blz. 23. Lees het tekstje zo goed mogelijk hardop voor. Gebeurt er iets? Wat denk je dat het is? Is het een vreemde taal? Schrijf hier neer wat jij denkt dat het is.

.....

.....

7. Later verklaapt meneer Hoppe wat de rare woorden zijn: de woorden staan achterstevoren geschreven. Probeer zelf eens om enkele zinnen uit het versje om te draaien. Je moet elk woord achterstevoren lezen. **Vul aan.**

GROEIVERSJE IN SCHILDPADTAAL	GROEIVERSJE IN HET NEDERLANDS
IEORG IDUR? IEORG IDUR DROW RETORG NE RETORG TIUROOV , IEORG IEORG RETORG, REKKID, REDERB!	GROEI RUDI, GROEI RUDI WORD GROTER EN GROTER VOORUIT, RUDI GROEI GROTER, DIKKER, BREDER!
IEORG ROOD, IDUR, IEORG ROOD!
TEE! TEERV EJ LOV! LEKKIMS! LUMS!
TEE PO, LEZUEP PO, KOLS PO, PAH PO!
TIUROOV , IEORG, TEE PO NE IEORG

8. **Bedenk zelf ook een groeiversje voor Rudi en draai het achterstevoren.** Bedek eerst het versje in de rechterkolom en 'vertaal' het daarna in de linkerkolom in schildpaddaaltal. (Hang je groeiversje op de flap 'IEORG IDUR'.)

GROEIVERSJE IN SCHILDPADTAAL	GROEIVERSJE IN HET NEDERLANDS
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

9. Kijk naar de tekeningen in het boek, blz. 29-45. Probeer zonder naar de tekst te kijken uit te zoeken wat meneer Hoppes plannetje is. Wat denk jij dat er gebeurt?

.....

.....

.....

10. Hoe loopt dit verhaal af volgens jou? Kleur het passende bolletje.

- ☐ Mevrouw Zilver ontdekt dat meneer Hoppe haar heeft beetgenomen en is zeer boos. Ze wil niets meer met hem te maken hebben. Meneer Hoppe wordt nog eenzamer en laat zijn bloemen op het balkon verwelken van verdriet.
- ☐ Mevrouw Zilver ontdekt dat meneer Hoppe haar heeft beetgenomen en vindt dat heel grappig. Ze voelt zich vereerd dat hij voor haar zo veel moeite heeft gedaan en gooit zich in zijn armen. Ze leven nog lang en gelukkig.
- ☐ Mevrouw Zilver ontdekt nooit dat meneer Hoppe haar heeft beetgenomen. Ze is zo gelukkig en meneer Hoppe durft haar eindelijk vragen of ze met hem wil trouwen. Ze zegt 'ja'!
- ☐ Rudi blijft maar groeien en groeien. Meneer Hoppe en mevrouw Zilver moeten vluchten voor de monsterachtige schildpad.

11. Welk soort verhaal of boek denk je nu dat *IEORG IDUR* is? **Duid aan.** Waarom denk je dat? Is je mening veranderd? (kijk naar vraag 3)

- ☐ fantasieverhaal
- ☐ griezelverhaal
- ☐ avonturenverhaal
- ☐ echt gebeurd verhaal
- ☐ doe-boek
- ☐ weet-boek
- ☐ gedichtenboek
- ☐ spannend verhaal
- ☐

12. Zou je dit boek graag helemaal lezen? ja / nee (**Omcirkel het passende antwoord.**)

13. Wat zou jij aan iemand anders willen vertellen over dit boek? **Schrijf het hier neer.**

.....

.....

.....

.....

.....